

# Rola starosty w sprawowaniu nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niepaństwowych

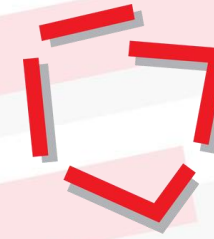
**Przemysław Matysiak**

Ekspert Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz  
Biura Związku Powiatów Polskich

---

**Konferencja pt. „Zorganizowane formy gospodarowania w lasach niepaństwowych”**

Sękocin Stary, 13 listopada 2023 r.



ZWIĄZEK  
POWIATÓW  
POLSKICH

*Kto nie zbłądził w lesie, ten nie poznał lasu –  
Las to otchłań bezdenna, kędy istot tłumy,  
Żyją, tak zasłuchane w głucho sosen szumy,  
Jak duchy zapatrzone w ślepe oko czasu.*

**Antoni Lange**

*W lesie*

*Poezye cz. 2*



„To właśnie ustawa o lasach wprowadza ograniczenie praw właścicieli lasów podyktowane potrzebami ochrony środowiska stanowiącego szczególną wartość konstytucyjną. Jako składnik środowiska, lasy są bowiem czymś więcej aniżeli przedmiotem prawa własności i innych praw rzeczowych. Stanowią one dobro ogólnonarodowe o wielkim znaczeniu społecznym”.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 maja 2006 r., sygn. akt P 32/05



# Ustawa o lasach

## Art. 5

1. Nadzór nad gospodarką leśną sprawują:

1) minister właściwy do spraw środowiska - w lasach stanowiących własność Skarbu Państwa;

2) **starosta - w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa.**



Lasy niepaństwowe – lasy niestanowiące  
własności Skarbu Państwa, w których nadzór  
nad gospodarką leśną sprawuje starosta



Lasy niepaństwowe stanowią własność osób fizycznych, wspólnot gruntowych, a także innych podmiotów, np. gmin, spółek prawa handlowego, organizacji religijnych.



**Starosta – Właściciel lasu**  
**„Nadzorca” – „Wykonawca”**  
**Czynnik łączący: LAS**



# Kompetencje starosty w sprawowaniu nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa





## Starosta:

- zleca i finansuje sporządzenie UPUL i ISL dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych
- nie zleca i nie finansuje wykonania ISL i UPUL dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, które należą do innych podmiotów, w tym: osób prawnych, spółek, parafii czy gmin



- zatwierdza UPUL w formie zarządzenia
- starosta wprowadza UPUL do EGiB
- starosta dokonuje uzgodnienia projektów UPUL z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej
- dla lasów rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha, niestanowiących własności Skarbu Państwa, zadania z zakresu gospodarki leśnej określa decyzja starosty wydana na podstawie inwentaryzacji stanu lasów



- starosta może, w drodze porozumienia, powierzyć prowadzenie w jego imieniu spraw z zakresu nadzoru, w tym wydawanie decyzji administracyjnych, nadleśniczemu Lasów Państwowych
- starosta wydaje decyzje w sprawach zmiany lasu na użytek rolny w przypadkach szczególnie uzasadnionych potrzeb właścicieli
- starosta cechuje drewno pozyskane w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa i wystawia właścicielowi lasu dokument stwierdzający legalność pozyskania drewna



- starosta wydaje decyzje zezwalające na pozyskanie drewna w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, niezgodnie z UPUL lub decyzją wydaną na podstawie ISL w przypadkach losowych
- starosta jest władny nakazać wykonanie zadań i obowiązków w drodze decyzji w przypadku, kiedy właściciel lasu niestanowiącego własności Skarbu Państwa nie wykonuje obowiązków określonych w art. 13 albo nie wykonuje zadań zawartych w UPUL lub decyzji wydanej na podstawie ISL



- starosta egzekwować w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji decyzje wydane na podstawie art. 24 ustawy o lasach, bowiem to te decyzje nakładają na właściciela lasu skonkretyzowane obowiązki



**Najważniejsze praktyczne problemy związane  
z wykonywaniem zadań z zakresu nadzoru starosty nad  
gospodarką leśną**

**Propozycje najpilniejszych zmian w prawie**



Zasadniczym problemem w realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej są niejasne przepisy ustawy o lasach, zatem wśród najważniejszych postulatów *de lege ferenda* powinny znaleźć się w szczególności:

1. Rozważenie wprowadzenia zmian w ustawie o lasach, tj. w art. 21, polegającej na określeniu wprost, że starosta zarówno zleca, jak też finansuje sporządzenie UPUL i ISL dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych,



2. Doprecyzowanie art. 22 ust. 2 ustawy o lasach poprzez wskazanie, w jakiej formie następuje zatwierdzenie UPUL przez starostę,

3. Wprowadzenie obowiązku publikowania na stronach BIP starostwa zarządzenia zatwierdzającego UPUL oraz samego UPUL,





4. Wprowadzenie obowiązku ogłaszania porozumień, na mocy których starosta powierza prowadzenie spraw z zakresu nadzoru nad gospodarką leśną nadleśniczemu w wojewódzkim dzienniku urzędowym,



5. Wprowadzenie jednego dokumentu urzędniowego dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, niezależnie od ich powierzchni,
6. Doprecyzowanie przepisów dotyczących zasad cechowania drewna,



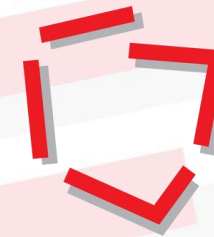
7. Wprowadzenie efektywnych instrumentów finansowania zadań starostów w obszarze gospodarki leśnej.



# Dziękuję za uwagę

## Przemysław Matysiak

Ekspert Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz  
Biura Związku Powiatów Polskich



ZWIĄZEK  
POWIATÓW  
POLSKICH

---

**Konferencja pt. „Zorganizowane formy gospodarowania w lasach niepaństwowych”**

Sękocin Stary, 13 listopada 2023 r.